

Het verhaal is niet af

Hoe ik de Bijbel lees

- Rinus Baljeu -

De Bijbel is voor christenen de belangrijkste bron van Input. Maar hoe lezen we de Bijbel? Wat voor boek is het? Wat is de bedoeling? De Nederlandse Navigatorzending Rinus Baljeu uit Zweden is daar al jarenlang mee bezig. Vandaar onze vraag: 'Hoe lees jij de Bijbel?'

De afgelopen jaren voel ik me misschien wel meer dan ooit tevoren enthousiast over en geïnspireerd door de Bijbel. Het voorziet mijn verbeeldingskracht van al het narratieve materiaal dat ik nodig heb voor nieuwe, vitale uitdrukkingen voor het

onverwachte onthullingen en getuigenissen over ingrijpende gebeurtenissen. Deze dragen steeds weer nieuwe bouwstenen aan voor het vinden van geloofsexpressies in onze eigen specifieke leefsituaties. Daarom is het zo belangrijk de Bijbel te lezen en te blij-

de toekomst eruit kan zien en eruit gaat zien. We kregen ideeën hoe wij daaraan kunnen bijdragen in onze leefsituaties, in onze gezinnen, op ons werk, in onze sociale werkelijkheid. Bij het lezen gaat het er me niet om alles te begrijpen en te ordenen, maar

'De Bijbel is een geïnspireerde bibliotheek'

Evangelie. Het maakt dat ik me een naaste medewerker kan voelen in het zien gebeuren van de wens van Jezus: 'Laat uw koninkrijk komen ... op aarde zoals in de hemel.' Het geeft me als discipel van Christus een rol in het grote dramatische verhaal van het Koninkrijk van God dat in de wereld gekomen is.

De Bijbel is voor mij een geïnspireerde bibliotheek, die een doorlopende conversatie met en over God bewaart, presenteert en daar toe inspireert. De Bijbel is de bibliotheek van een volk dat in de omstandigheden van zijn tijd een respons vond op de vragen van het leven en daarin God ervoer. Het bevat de nauwkeurig gekozen selectie van oude documenten, die van het grootste belang zijn voor mensen die willen behoren tot dat volk van God dat Hem zoekt en zichtbaar maakt.

In de verhalen van onze voorlopers ontmoeten we verrassende vragen,

ven lezen. Als we dat niet meer doen dragen we niets meer bij aan die doorlopende conversatie en laten we de verhalen bevriezen tot gedateerde verslagen die hun relevantie verliezen.

Onlangs las ik samen met een groep bevriende echtparen in Nederland de verhalen in Lucas 18. Ze lijken niets met elkaar te maken te hebben. Een wat cryptische gelijkenis, ontmoetingen met een zelfverzekerde Farizeeër en een ongeruste tollenaar, met kinderen die in de weg lopen, met een rijke man en een blinde bedelaar. Een caleidoscoop van mensen, die eigenlijk niet weten wat er gaande is! Wat zich voor ons opende was een nieuwe werkelijkheid die bestaat uit genade en verzoening, het opheffen van vijandschap, een verwelcoming van de kwetsbare outsider, een centraal stellen van het eenvoudige, een opheffen van grenzen, een overwinnen van hebzucht en beschermingsdrang. We kregen weer hoop en een collectieve droom – hoe

eerder om vanuit mijn hart het gesprek aan te gaan met de beelden en gevoelens die de verhalen oproepen. Ik vraag me af of ik terugkomende elementen, woorden, thema's, houdingen herken. Of er iemand is met wie ik spontaan verwantschap voel. Of die verwantschap veroorzaakt wordt door een gevoel van pijn of vervreemding waardoor ik me gekend voel. Of deze gebeurtenissen me helpen om mijn eigen behoeftes en emoties te benoemen. Om vanuit mijn eigen specifieke verhaal te zien hoe God mij betreft in het zichtbaar maken van en het meebouwen aan zijn Koninkrijk.

Het is om verdrietig en boos te worden over hoe vaak de Bijbel is gebruikt om macht uit te oefenen, om eigen zekerheden te scheppen, om te beschermen, om grenzen te trekken, om terrein af te bakenen. Dat voelt schijnbaar zo veel veiliger. Maar misschien is dat niet het werkklimaat voor de Geest van Christus?

> lees verder op pagina 8

redactioneel

Eindredactrice **Marieke** en ik zijn elke keer blij met de bijdragen van de Raster-schrijvers, maar deze keer waren we echt verrast. Waardoor? Door de mooie links die gelegd kunnen worden tussen het hoofdartikel van **Rinus Baljeu**, de boekbespreking door **Annemieke Esmeijer** en het interview met **Arnold van Heusden**. Drie mensen die elk op eigen boeiende manier vertellen hoe ze zich door de Bijbel laten inspireren. Bijbellezen blijkt een spannende bezigheid, bijvoorbeeld doordat je je daardoor laat betrekken bij het Grote Verhaal van Gods groeiende Koninkrijk in deze wereld. Wij hopen dat dit nummer van Raster weer een stimulans zal zijn om met de input van zo'n 'wolk van getuigen' Jezus te blijven navolgen.

Rob Barzilay, hoofdredacteur

Wijnactie LEF en NSV

Leren van Arnold

Dag van gebed

Werkportret

Moedig leven

7

4

4

5

6

terras - Jeanette Vos -

Bij De Navigators gebeurt er altijd wat. In deze rubriek brengen we het laatste nieuws. Laat mensen en activiteiten aan u voorbij trekken. Misschien is het aanleiding tot een gebed.

Nieuwe redacteur voor Terras
Met deze titel mag ik deze rubriek overnemen van **Marieke Boersma-Lensen**, en daar heb ik zin in! Samen met mijn man **Hans** en drie kinderen (16, 14 en 9 jaar) woon ik in een klein dorpje in het Groene Hart van Nederland. Verder studeer ik theologie en ben ik leraar in het basisonderwijs. Daarnaast ga ik u dus op de hoogte houden van het nieuws uit Navigatorland. Heeft u nieuws? Mail mij op henjvos@solcon.nl

Moment met God in KEI-krant
Tijdens de KEI-week (15-19 augustus) bevond NSGroningen zich volop in KEI-sferen. Onder het thema 'Ask for more' had de vereniging een eigen programma vol vernieuwende en Navigatoriale onderdelen. Er werd dagelijks een 'Moment Met God' georganiseerd. Bij deze activiteit hield een spreker een toespraak rondom een thema gerelateerd aan een leven met God. Op donderdag 18 augustus bezocht een redacteur van de KEI-krant het 'Moment met God' en schreef er een artikel over. De KEI-krant wordt tijdens de KEI-week drie keer uitgebracht voor alle eerstejaars studenten in Groningen.

Weer rechtop in het hoofdkantoor

De afgelopen zomerperiode is er hard getimmerd en geklust aan het hoofdkantoor van De Navigators in Driebergen. De vloer van de bovenverdieping was al jaren scheef; er bleek een verloop van maar liefst 7 cm en de eigenaar van ons gebouw besloot dat het tijd werd om dit probleem op te lossen! Na een aantal weken van sjouwen, vogelnestjes uit de vloer halen, klussen en andere ongemakken tijdens de werkzaamheden kunnen de medewerkers inmiddels weer rechtop hun werk verrichten.

> lees verder op pagina 7

X Keerpunt

Het voelde alsof God naast me liep

Martin van der Velde is opgegroeid in een christelijk gezin. 'Ik weet niet beter dan dat ik mijn hele leven heb geweten wat geloven is. Ik ging van jongs af aan met mijn ouders mee naar de kerk: crèche, zondagsschool, tienergroep, jeugdgroep; ik heb alles doorlopen.' Toch kwam er op een gegeven moment een punt waarop Martin ging twijfelen. 'Dan kom je op een leeftijd dat je gaat nadenken. Je vraagt je af of het wel waar is en of het allemaal wel zo logisch is.'

Op zijn zestiende laat Martin zich dopen in de gemeente waar hij is opgegroeid. Hij vertelt: 'Ik had zelf ervaren dat God bestaat en ik voelde die zekerheid. Ik dacht: "Nu heb ik de keuze gemaakt voor Jezus, nu zal het allemaal van een leien dakje gaan." Maar dat was zeker niet het geval. Ik zat daar in een gemeente waar veel van de jongeren enkel naar de kerk gingen omdat het moest. Of omdat ze daar hun vrienden weer konden zien. Zelf was ik toen juist heel zoekend. Ik heb toen besloten op zoek te gaan naar een andere gemeente.' Deze zoektocht verliep niet zonder problemen. Martin bezoekt verschillende kerken, maar vond steeds een reden om verder te blijven zoeken. Uiteindelijk komt hij op zijn achttiende terecht in de Evangelische Gemeente Parousia in Zoetermeer. 'Ook die kerk is niet perfect,' zegt Martin, 'maar ik ben blij om daar te zijn.'

Terwijl Martin op zoek is naar een nieuwe gemeente, gaat het ook op school niet allemaal even makkelijk. 'Na het VMBO begon ik aan de opleiding voor ICT beheer. Daar ben ik na een half jaar mee gestopt. Ik deed vervolgens de opleiding voor bedrijfsadministratie. Omdat ik geen studiebol ben moest ik veel van mijn toetsen herkansen. Uiteindelijk ben ik in mijn laatste jaar gestopt met de opleiding

omdat mijn stage ook niet goed ging. Dat was slecht voor mijn zelfvertrouwen.' Toch heeft Martin juist in die tijd de aanwezigheid van God ervaren. 'Ik heb toen echt gezocht naar zegeningen. Van mijn vrienden kreeg ik veel

'Nu heb ik de keus gemaakt ... en gaat alles van een leien dakje'

steun. Zij hebben mij weer moed gegeven door te blijven zeggen: "je komt er wel". Het voelde alsof God naast me liep.'

Zijn zelfvertrouwen vindt Martin weer terug tijdens een trajectjaar op de Evangelische Hogeschool in Amersfoort. 'Ik kreeg veel les in de Bijbel, over wie God is, maar ook veel begeleiding in mijn persoonlijke ontwikkeling. Eén van de studieadviseurs vroeg me waarom ik niet via een toelatingsexamen wilde proberen naar het HBO te gaan. Ik wist niet dat zoiets mogelijk was. Zo kwam ik uiteindelijk bij de opleiding Cultureel Maatschappelijke Vorming (CMV) terecht. Mijn falen had dus toch een doel: als ik niet had gefaald op het MBO, dan was ik ook nooit op het idee gekomen naar het HBO te gaan. Dat

maakte mij er bijzonder bewust van dat God een plan heeft. Hij zorgt dat het allemaal weer goed komt.' Inmiddels is Martin lid geworden van de Navigators Studentenvereniging Den Haag waar hij zich helemaal thuisvoelt.

Hoewel zijn vrienden hem tot grote steun waren, merkte Martin dat sommige vriendschappen hem ook onzeker maakten. 'We gingen in de zomer met de hele vriendengroep naar de Betteld en zij kregen dan de heilige Geest over zich. Ik niet. Daardoor vroeg ik mij af of ik iets fout deed. Ik ging twijfelen. Ik geloof toch in God, maar waarom gebeurt het bij mij dan niet? Uiteindelijk heb ik geleerd dat geloven voor iedereen anders is.' Voor Martin werd aanbidding erg belangrijk bij het uiten van zijn geloof. 'Ik leerde hoe ik gitaar moet spelen en ik zing daar ook graag bij. Inmiddels ben ik uitgenodigd om deel te worden van het aanbiddingsteam in mijn gemeente. Daardoor ben ik ook meer gaan nadenken over wat aanbidding precies is. Ik denk dat als je het naar de kerk gaan ervaart als "bij God komen", het zingen voor God een voorrecht wordt. Je mag God aanbidden in Zijn nabijheid. Als mensen zich dat realiseren zie je, denk ik, meer van God zelf in de mensen.' ■

Interview: Mariëlle Omony-Miedema

'Mijn falen had een doel'

Johan den Besten werkt als teamleider voor De Navigators in Ede. Daarnaast werkt hij als casemanager en trainer bij Kwintes in Amersfoort. Sinds enige tijd heeft Johan ook een eigen blog: www.stuaim.wordpress.com

unstoppable

In een Zwitserse berghut, aan de rand van een dorp zit ik in een hoek. Een kleine karaf met wijn voor me op tafel, wachtend op een mandje brood. Ik kijk naar buiten. Het is daar grijs en het regent. Geen weer voor woeste tochten, fiere bergbeklimmingen etc. Weinig zicht, hier en daar gladheid, onverwachte onweersbuien, een verstandige bergbewandelaar blijft liever binnen.

Toch zijn het vandaag niet de weersomstandigheden die me binnen houden. Er is eerder sprake van een meer 'interne' problematiek. Op de 2e dag van deze week in de bergen, heb ik voor het eerst in tien jaar Zwitserland, een serieuze blaar op m'n hiel gelopen. Geen idee waarom. Dezelfde schoenen als altijd, dezelfde sokken, bekpakking en dezelfde vrienden om mee op stap te zijn. En nu ineens, geremd door een flinke blaar. Alsof de goden ermee spelen.

Buiten is het intussen opgeklaard. Grijs maakt plaats voor helder blauw en de zon laat haar stralen uitbundig los op de toch al prachtig gekleurde aarde. Ik zit nog binnen want aan mij is niets veranderd.

Het gaat vaak zo. Als het niet gaat zoals gepland, geven we graag de omstandigheden de schuld. Wat buiten mij ligt, belemmert me zo. Och arme ik ..! Een open, eerlijke blik zou echter laten zien dat de belemmerende factor bij mezelf ligt. Hoe veranderlijk de omgeving ook kan zijn, er moet iets bij mij gebeuren voor ik verder kan. Zoals moeder vroeger de gaten in m'n sokken stopte, zo moet er ook aan mij soms herstelwerk worden verricht. Gaten stoppen, hardnekkige vlekken wegboenen, schuren en slijpen tot m'n handen en hart er pijn van doen.

Tijd om stil te staan. Brood te eten en wijn te drinken, waar nodig zonden te overdenken. Tijd om niet door te lopen, geen nieuwe beklimming aan te gaan. Tijd voor bezinning, voor herstel, voor genezing misschien. Tijd om te wachten in het dal.

Te vaak is er de gedachte dat er bij ons geen herstelwerk meer nodig is. Dat het klaar is en we maar door kunnen blijven rennen. De illusie dat er geen gaten meer te stoppen zijn. Te vaak achten we onszelf unstoppable. Ik heb daar nog wel eens last van.

Tot ik zomaar ineens op de blaren moet zitten. ■

Financiële stand

	A	B	C
1.600.000			
1.500.000			
1.400.000			
1.300.000			
1.200.000			
1.100.000			
1.000.000			
900.000			
800.000			
700.000			
600.000			
500.000			
400.000			
300.000			
200.000			
100.000			

Financiële stand voor de algemene kosten

- A: Begroting 31-12-2011:**
€ 1.636.246,-
- B: Ontvangen per 30-09-2011:**
€ 1.099.862,- (67,2%)
- C: Ontvangen per 30-09-2010:**
€ 994.150,-

NB: bedragen zijn excl. giften buitenlandse staf

Per 1 januari 2008 is Stichting De Navigators aangemerkt als ANBI. Uw giften blijven aftrekbaar!

Echt veranderen?
Laat je coachen door Paul Tameling en Wim de Kwaasteniët!
Vele managers gingen je voor.

Delta Focus
4 real change

Regio Noord Oost
0313 413 940

Convastisch.nl
persoonlijk design bij u aan de muur

Thuis Bedrijf Kantoor
een nieuwe dienst van:

www.vermaasenkoning.nl

AUTO'S EN TRUCKS

U zoekt een occasion? Ik vind hem!
Bert Bouman Auto's
te Genderen, 0416-35 22 44 of 06-534 97 098
info@boumanautos.nl - www.boumanautos.nl

• goed
• betrouwbaar
• goedkoper

Referenties bij Navigatorstaf: Ed Haagsman (0348-432239), Aral Dijkman (033-4808961)

PENSIENADVISEURS
SIBBING WATELER
en partners

Sibbing & Wateler verzorgt o.a. de pensioenen voor de Navigatorstaf.

Info: Martijn Brands FFP of Thom Dijkstra
Tel. (0318) 544 044 (Veenendaal)
E-mail: pensioen@sibbing.nl
www.sibbing.nl

Mijn kerk

In 'Mijn kerk' vertelt een Navigator waarom hij heeft gekozen voor de kerk die hij bezoekt.

Rob (23) is een intelligente tweedejaars, lid bij NSL, die Toegepaste Psychologie studeert. Hij woont sinds kort in Leiden en begint steeds meer zijn plek te vinden binnen de vereniging. Afgelopen jaar was hij bij NSL kringleider. 'Ik ben enthousiast over De Navigators omdat er zoveel mensen uit verschillende kerken bij zijn.'

Rob komt al van jongs af aan in de Vergadering van Gelovigen (VvG). Hij is opgegroeid in Utrecht maar, nu hij in Leiden op kamers zit, bezoekt hij ook hier de lokale VvG. De beide gemeentes verschillen nogal in grootte, de gemeente in Leiden is een stuk kleiner. Maar ook in andere aspecten kunnen gemeentes van elkaar verschillen; er is niet één vaste vorm.

De achterliggende gedachte van een VvG is om zoveel mogelijk terug te gaan naar de oorsprong. Hoe waren de eerste christengemeentes? Eenvoudige huisgemeentes waar christenen bij elkaar kwamen om het Woord te bespreken en het avondmaal te vieren. Op deze wijze is er meer ruimte voor de heilige Geest en wordt men niet afgeleid door tradities of gebruiken. Als consequentie hiervan is er geen vaste voorganger maar kan iedereen

Iedereen kan zijn bijdrage geven ...

Op een sombere regenachtige zondagochtend bevind ik mij in centrum van Leiden. Ik ben op weg naar de Vergadering van Gelovigen. Bij de deur hangt een keurig plaatje waarop 'Bijeenkomsten van christenen' staat. Hier heb ik afgesproken met Rob Versluys.

bijdragen wat hij (of zij) ingegeven krijgt door de heilige Geest. De dienst is gescheiden in twee delen: de eredienst en de woorddienst. De eredienst bestaat uit het zingen van liederen die op het moment zelf door gemeenteleden aangevraagd worden. Men kan ook bijbelgedeeltes voordragen of samen bidden. De afsluiting van de eredienst is het avondmaal dat elke week wordt gevierd en waaraan ieder-

een die gedoopt is deel mag nemen. Het neemt, volgens Rob, soms iets van de beladenheid weg door het elke week te doen. Dan volgt er een pauze waarna de woorddienst begint. Iemand kan iets hebben voorbereid dat hij met de gemeente wil delen, vergelijkbaar met een preek. Zelf heeft Rob nog niet voor de gemeente gestaan. 'Het is nog al wat om daar vooraan te gaan staan. Maar het wordt wel gestimuleerd dat

jongeren inbreng geven aan de dienst.' Het bewust niet kiezen om de dienst door één persoon te laten leiden zorgt ervoor dat tijdens de dienst regelmatig stiltes vallen tussen de verschillende onderdelen. Momenten van rust voordat de volgende persoon bijvoorbeeld een lied voorstelt. 'Ik kan me voorstellen dat je het prettiger vindt als het vloeiender doorloopt, ik heb er zelf geen last van, maar het mag van mij ook gewoon doorlopen.'

Een welbekende eigenschap van de VvG is dat vrouwen een minder prominente positie moeten innemen. 'Een opvallend standpunt in onze feministische cultuur, maar er zijn bijbelse argumenten voor te noemen. Binnen de VvG is hierover ook veel discussie, het is echt een conflictpunt. Dit is nu echt zo'n onderwerp waarvan ik denk: "Daar brand ik mijn vingers niet aan, laat oude wijze mannen dat maar doen." Maar stap voor stap begint er in de dienst meer ruimte te komen voor de inbreng van vrouwen. Het gescheiden zitten van mannen en vrouwen komt in steeds minder gemeentes voor.

Rob is zelf nog niet zeker of hij altijd in de VvG zal blijven. Sinds zijn acht-

tiende kijkt hij ook rond bij andere kerkstromingen, van gereformeerd tot evangelisch. Hierdoor is hij al heel wat typische vooroordelen kwijt geraakt, maar voorlopig is hij nog wel op zijn plek binnen de VvG. 'Ik ben toch in de vergadering gegroeid in mijn geloof en uiteindelijk daardoor christelijk geëindigd.'

Als Rob kijkt naar de gemeentes die hij persoonlijk kent ziet hij een sterk gebrek aan evangelisatie. Als kerk getuigen is ook niet altijd eenvoudig, maar een VvG kan vrij op zichzelf gericht zijn. Een ander minpuntje is dat er weinig leeftijdsgenoten van Rob zijn omdat de meeste toch overstappen naar andere kerken. 'Al heb ik niet het gevoel dat de kerk nu op zijn eind loopt.' Rob weet niet of deze problemen in elke VvG gemeente hetzelfde zijn, op andere plekken kan het natuurlijk heel anders zijn.

Persoonlijk vond ik het een mooie ervaring. Al sinds het begin van deze rubriek wilde ik iemand uit de VvG interviewen. Er valt iets te zeggen voor een bijeenkomst in plaats van een kerkdienst. Terug naar de beginsels ... helemaal zo gek nog niet. ■

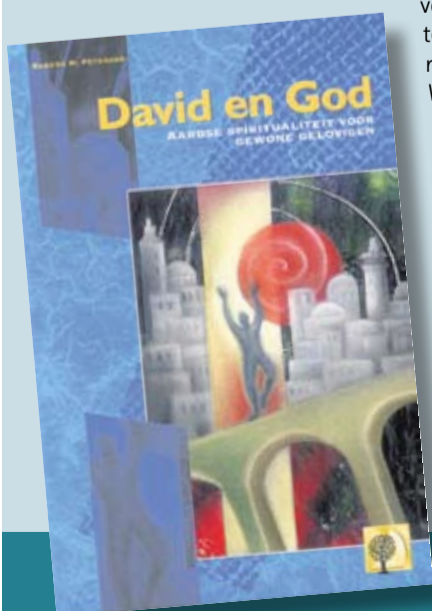
'Iedereen kan bijdragen wat hij (of zij) ingegeven krijgt door de heilige Geest.'

Interview en foto: Sjoerd Post

Het favoriete boek van:

Annemieke Esmeijer is psycholoog, getrouwd met Bob, moeder van Sam (20), Dave (18) en Naomi (15) en enthousiast sponsor van het boekenpromotiefonds.

'Het blauwe boekje staat onopgemerkt in onze boekenkast: *David en God - Aardse spiritualiteit voor gewone gelovigen*.

Hmm, aparte titel ... Aardse spiritualiteit? Gewone gelovigen? Het blijkt een boek met verhalen te zijn. Eugene Peterson (schrijver van *The Message*) is dol op verhalen. Grootgebracht in Montana door een Noorse moeder die zijn hele jeugd vertelde over haar land, de Bijbel en haar uitgebreide familie. Daarom wist Eugene soms niet precies waar de trollen ophielden en zijn ooms begonnen.

Maar meestal vertelde ze verhalen uit de Bijbel. En daaronder nam David een belangrijke plaats in. Die verhalen vormden de basis als het erom ging te begrijpen wat het betekent om als mens en christen op te groeien. Waarom is het verhaal zo fundamenteel? Zo belangrijk dat zelfs de heilige Geest verhalen kiest als zijn

en een eind, verwickelingen en karakters, twijfels en beslissingen. Ons bestaan is geen opeenhoping van abstracties, zoals liefde en waarheid, zonde en verlossing; het is een organisch en persoonlijk geheel van details die met elkaar in verbinding staan. Het verhaal is een geweldige manier om verslag te doen van ons leven.

Het verhaal van David is tegelijk aardse en goddelijk. We kunnen zien hoe een mens gevormd wordt - de aanwezigheid van God in aardse omstandigheden. David gaat met God om, iedere gebeurtenis in zijn leven was een confrontatie met God. Hij trekt de aandacht met zijn energie, intensiteit en God-betrokkenheid. In Psalm 18 zegt hij: 'Ja, door u kan ik een bende verpletteren, en door mijn God spring ik

'God komt binnen in onze menselijke situatie, omarmt ons waar wij zijn ...'

voornaamste literaire genre? De Bijbel staat er vol van: Mozes, Jezus, de vier evangelieschrijvers, allemaal brengen ze het goede nieuws in de vorm van verhalen. Het leven komt immers in de vorm van een verhaal: een begin

over een muur.' David is nadrukkelijk menselijk. Hij vecht, bidt, heeft lief, maakt fouten. David met zijn gekonkel, zijn gulheid, zijn boosheid. Wist je dat er geen enkel wonder voorkomt in het verhaal van David? God is altijd aanwezig, tot in de

details, maar het verhaal gaat nooit voorbij aan het gewone en alledaagse. God komt binnen in onze menselijke situatie, omarmt ons waar wij zijn, om ons te redden.

ken (David en de zonen van Seruja), lijden (David en Absalom) en ga zo maar door. Davids verhaal is uitbundig, vol aardse spiritualiteit. Aards: gewoon, bezig met dingen van alle-

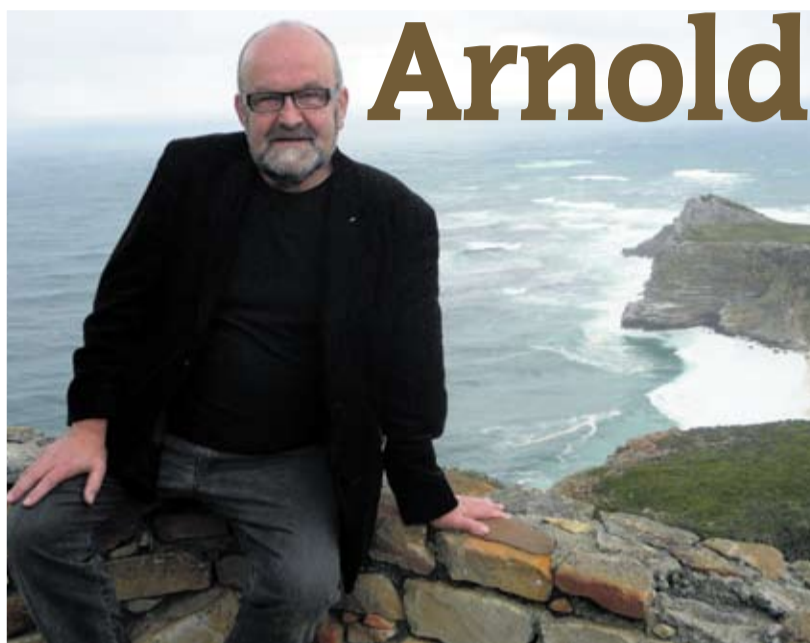
Het boek beschrijft in twintig korte, heldere hoofdstukken ontmoetingen van David en daarmee thema's die we allemaal tegenkomen in het leven: werk (David en Saul), visie (David en Goliath), schoonheid (David en Abigail), liefde (David en Mefiboseth), lastpak-

dag. Geestelijk: bewogen en beziel door de Geest van God en daarom levend voor God. Fantastisch, zo'n parel aardse spiritualiteit voor een gewone gelovige zoals ik! ■

Onder redactie van Margreet Doornenbal

Ook boekensponsor worden? Stuur een e-mail naar info@navigatorboeken.nl (Margreet Doornenbal) of bel 055-5422584 (Novapres) en we verwelkomen u graag als nieuwe sponsor!

Wat kunnen we **leren van ...**

Arnold van Heusden

Van bus 56 van Driebergen-Zeist naar Wijk bij Duurstede word ik opgepikt door Arnold van Heusden, tot voor kort directeur van de Evangelische Alliantie. Met een kop soep op mijn schoot en kat Olivier snorrend op de achtergrond probeer ik in korte tijd zoveel mogelijk met hem te bespreken.

Arnold (Johan) van Heusden / Rijdt in een oude BMW, schrijft graag over God en over zijn kat Olivier / Nam in april 2010 na ruim twintig jaar afscheid als directeur van de Evangelische Alliantie / Werkte eerder al twintig jaar bij Youth for Christ / Is nu directeur en oprichter van Connecting Churches, een stichting die verbinding zoekt tussen migrantenkerken en Nederlandse kerken / Vind hem via <http://www.connectingchurches.nl> en <http://twitter.com/arnoldjohan>

'Mijn verlangen is niet om te kijken hoe wij migranten kunnen helpen, maar eerder het tegenovergestelde.'

Na uw afscheid van de EA bent u zich gaan richten op migrantenkerken door het oprichten van Connecting Churches. Waarom?
Ik ben me al jaren bewust dat er veel

migranten naar Nederland komen die christen zijn. Ik ga ongeveer 45 zondagen per jaar voor in veel verschillende kerken en het valt me op dat de relatie tussen die christenen en de migranten

Ik heb een diepe belangstelling en nieuwsgierigheid waarom God deze mensen bewogen heeft om hier te komen en hoe dat van belang is voor de Nederlandse kerken. Het gaat mij

nauwelijks ontwikkeld is. Mijn verlangen is niet om te kijken hoe wij migranten kunnen helpen vanuit de blanke kerk, maar eerder het tegenovergestelde.

om de vraag wat hun geestelijke bijdrage kan zijn aan de Nederlandse kerk.'

'Migrantten zijn veelal mensen die in zware omstandigheden gelovig geworden en gebleven zijn. Daardoor hebben zij op het gebied van inventiviteit, volharding en trouw dingen in huis die veel Nederlandse christenen vergeten zijn. Tegelijk is er veel vreugde, bijvoorbeeld in Afrikaanse kerken. Het plezier spat er van af. Dat is in veel Nederlandse kerken niet te vinden. Die twee met elkaar in verband brengen lijkt mij heel spannend. Heeft een Afrikaan op den duur misschien een boodschap aan de ernst van Nederlandse kerken? Maar omgekeerd vooral: hoe kun je de losheid, de vrolijkheid en de blijdschap van een aantal van die zusters en broeders ook een plekje geven in de kerken in Nederland?'

aan de vele verschillende boeken die daar in staan en niet in de eerste plaats aan 'de waarheid'. Ik denk aan woorden als: "Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad." (Psalm 119:105) en dat het woord van God in staat is "de opvattingen en gedachten van het hart te ontleden." (Hebreeën 4:12). Dat zijn dingen die ik me voor kan stellen. Het Woord dat licht en richting geeft, de Bijbel die helpt om je motieven te ontleden. Als ik moet kiezen, dan is het voor mij vooral een relatieboek, het gaat over de relatie met God. Hij openbaart zich in de Bijbel door Jezus Christus. En die geïnspireerde Schrift moet telkens tot ons komen in het licht van de heilige Geest en in de relatie met God.'

Wat zou u willen zeggen tegen jongeren en studenten in het Navigatorwerk?

'Successen in de missie van de kerk hebben altijd te maken met het centraal stellen van de persoon van Jezus. Eén van de wonderen van de christelijke kerk is dat er geen enkele cultuur of generatie ooit op Hem uitgekeken raakt. Als je in staat bent om je zo tot Jezus te verhouden dat Hij in alle nieuwe dingen die je doet de Bron, de Weg en de Gids is en je weet dat over te dragen, dan ben je ook weer interessant voor de mensen om je heen. Want je brengt in de eerste plaats relatie, ten tweede een integer verhaal en ten derde iets wat ondersteund wordt door de Schrift. Jezus zelf heeft gezegd dat we door Hem tot God komen en dat is ook de ervaring van de kerk. Dus waar je dat blijft proberen en voorhouden ben je aantrekkelijk voor andere mensen omdat je over de grootste en meest fascinerende Persoon uit de wereldgeschiedenis praat. Los van alle vormen: als Hij het onderwerp en de inspirator is, dan is dat de beste koers!' ■

Dan over De Navigators. Eén van onze kernwaarden past goed bij het jaarthema 'Input'. Wat vindt u van: 'De waarheid van de Bijbel is voldoende voor het leven van iedereen ...'?

'Wanneer ik aan de Bijbel denk, denk ik

Interview: Niels van Donselaar

'Geen enkele cultuur of generatie raakt ooit op Hem uitgekeken'

Nieuw bij Navigator Boeken!

Anders leren kijken

Moslims leren kennen, begrijpen en bereiken

Nabeel T. Jabbour

Nabeel Jabbour is een Arabische christen, geboren in Syrië en opgegroeid in Libanon, die met zijn gezin vijftien jaar in Egypte woonde. Tegenwoordig woont hij in de Verenigde Staten waar hij voor De Navigators werkt en islamologie doceert aan hogescholen en universiteiten. Het is zijn verlangen dat westerse christenen moslims leren kennen, begrijpen en bereiken. Door zijn achtergrond en studie weet hij ons waardevolle handreikingen te bieden over hoe christenen om kunnen gaan met moslims.

In het boek maken we kennis met Ahmad, een Egyptische moslim die open en inhoudelijk spreekt over zijn geloof en zijn ontmoeting met christenen. Door zijn ogen zien we de culturele context van de islam: hoe denken moslims, hoe zit hun wereldbeeld in elkaar, hoe worden zij beïnvloed door (recente) ontwikkelingen? Ook vertelt hij over zijn ervaringen met christenen en de boodschap van het evangelie. Deze beschrijving helpt ons na te denken over de kern van ons geloof en hoe dit kan aansluiten bij moslims. Nabeel Jabbour laat zien hoe we kerk kunnen zijn in een moslimcontext, op een manier die moslims niet afstoot maar juist aantrekt.

Dat deze vragen urgent zijn, beseft Nabeel goed. Hij schrijft: 'Er woedt in onze tijd een strijd om het hart en de

ziel van de moslim. Het eeuwige welzijn van 1,6 miljard mensen staat op het spel. Zij worden twee kanten op getrokken – enerzijds fanatisme en anderzijds gematigdheid en ruimdenkendheid. Hoe we met deze unieke kans omgaan zal voor de komende generaties onze relatie met moslims bepalen.'

Bernard Terlouw, directeur van De Navigators schrijft over *Anders leren kijken*: 'Nabeel Jabbour schrijft niet louter beschouwend over ideeën en overtuigingen van de islam. Hij slaagde erin om mij tijdens het lezen te laten kijken door de ogen van mensen die

– omdat ze moslim zijn – anders denken dan ik. Het respect en begrip dat dit mij opleverde, is een geweldige stimulans om te proberen echt in gesprek te gaan over het Koninkrijk en over Jezus. Dit is een boek dat je wat doet!'

U kunt dit boek met € 2,25 Rasterkorting bestellen via een email naar verkoop@novapres.nl. Wanneer u daarbij vermeldt dat u bestelt via Raster, krijgt u het boek voor € 15,65 franco thuisbezorgd. Bestellen via telefoon (055-5422584) of kort briefje (Novapres, Antwoordnummer 602, 7300 VB Apeldoorn) is natuurlijk ook mogelijk. ■

Captains Club Dronten ...

- Marianne Witteveen -

'Het is acht uur 's avonds als ik bij het huis aankom, de sleutel zit in de voordeur zodat je direct naar binnen kan. Ik stap de hal in en zie op de grond tientallen dampende schoenen liggen. Ik doe mijn schoenen ook maar uit en hang mijn jas over de andere jassen heen. Ik stap de kamer binnen. Het is meteen gezellig. Iedereen praat opgewonden met elkaar. Het is een wirwar van veel verschillende soorten mensen. Er wordt koffie en thee geschonken en iemand vraagt of ik ook wat wil drinken. Ik vraag om koffie met alles erin en krijg een FC-Knudde mok in mijn handen gedrukt. Voor in de kamer zijn alle stoelen en banken al voorzien van kletsende jongeren. Hier en daar wordt nog een stoel bij gezet en als alles vol is, worden de lege plaatsen op de grond ook gevuld. Er komt een goedlachse man met lang haar de kamer binnen, z'n gitaar in de aanslag. Hij kijkt wat rond en het wordt langzaam stil. Er worden boekjes gepakt en de man noemt een getal. Er wordt even gebladerd en er klinkt gitaarmuziek. Er wordt gezongen ... Deze jongeren zingen!! Wat raar ... denk ik. Er wordt lang gezongen, bijna een uur, maar het is leuk en er hangt een heel vriendelijke, aardige sfeer. Iederéén lijkt wel aardig. Na het laatste nummer wordt het stil, echt muistil. De man met de lange krulletjes begint te praten tegen ... eh God! Iedereen luistert aandachtig en er komen zelfs jongeren aan het woord. Deze jongeren bidden!! Wat raar ... denk ik. Na het gebed worden er nog wat afspraken gemaakt en dan gaat iedereen overal in huis zitten. Ik ga met een groepje mee en kom boven op een slaapkamer terecht. Er wordt veel gepraat. Niet zomaar een onderwerp, maar over GOD. Deze jongeren praten over GOD. Wat raar ... denk ik.' (verslag van Christiaan, oud-Clupper)

Mogelijk herken je het sfeertje: misschien zat je in de beginperiode op Captains Club Dronten en was je erbij toen we met de halve club Cor en Nora verhuisden. Of jij was erbij toen we een nieuw thuis vonden bij Matthijs en Ingrid. Misschien verhuisde je wel mee naar Jeroen en Tea en vulde je daar het huis. Natuurlijk kun je ook bij Marnix en Marianne kind aan huis zijn of zijn geweest. Kortom ... de Captains Club Dronten heeft een rijke geschiedenis en in meer dan 35 jaar vier gasthuizen gehad.

Rijkelijk volle kamers, fanatieke zangers, soms met een halve band, speciale herinneringen aan de vijgenboom, meerdere buurhuizen tot onze beschikking, regelmatig bezoek vanuit het hele land, maar ook vanuit het buitenland om eens te kijken hoe dat werkt, zo'n jongerengroep. Tot ver na middernacht discussiëren over GOD, je twijfels en je zekerheden ... Muziekavonden bij Cor thuis, heerlijk nagenieten bij de tuinhaard tot ruim na twaalfen, het hoort allemaal bij CC Dronten. De CCICcup, fanatiek sporten, WAVE, SPRINGTIME, later XCEL en XTREME. Ook dat hoorde bij Captains Club!

Zoiets bijzonders moet je vieren en dat gaan we doen. Dus:

Heb je op CC Dronten gezeten, dan zoeken we jou! Want in 2012 viert Dronten niet alleen haar 50 jarig bestaan, maar ook CC Dronten viert een feestje.

Op zaterdag 25 februari opent DeBoot Dronten haar deuren voor alle (ex)Dronter CCers. Je kunt je aanmelden op Facebook van DeBoot of op info@free-xs.org en kijk dan ook even op www.deboot.org ■

3 maart 2012

Wereldwijde Navigator Gebedsdag

Doet u mee?

'Wat is er mooier dan om samen als Navigatorfamilie de tijd te nemen om Gods aangezicht te zoeken ... de tijd te nemen om te aanbidden, te lofprijzen, te danken ... en de tijd te nemen om te bidden voor de verspreiding van het Evangelie! "Wij kunnen ons vol vertrouwen tot God wenden, in de zekerheid dat Hij naar ons luistert als we Hem iets vragen dat in overeenstemming is met zijn wil." 1 Joh. 5:14' Mike Treneur (Internationale president van De Navigators)

Vorig jaar hebben we sinds jaren weer de wereldwijde Navigator gebedsdag gehouden en dat is ons erg goed bevallen. Daarom geven we dit jaar opnieuw gehoor aan de oproep van Mike Treneur.

En u kunt meebidden: een dagdeel, een aantal uren of, als u wilt, een uur. We organiseren deze gebedsdag namelijk op zo'n 15 plaatsen in Nederland, van Groningen tot Maastricht.

Om dit te doen hebben we mensen nodig die bij de organisatie in hun plaats betrokken willen zijn. Heeft u daarvoor interesse mail dit dan naar onze landelijke gebedscoördinator Ed Haagsman: gebed@navigator.nl

Alle informatie over deze gebedsdag vindt u in de volgende Raster, maar binnenkort ook op onze website www.navigator.nl. ■

werkportret

Dit wil ik mijn leven lang blijven doen
werkportret van Cobi Watzte

In de organisatie van De Navigators spelen stafleden een wezenlijke rol. Voor deze nieuwe rubriek ga ik een aantal van hen interviewen over het werk dat zij doen voor De Navigators. Vandaag heb ik de eer Cobi Watzte te interviewen: een vrouw, die naast haar werk als arbeids- en organisatiepsycholoog de tijd neemt om twee dagen in de week vrijwillig als coach en adviseur op te treden voor NSV.

Licht onzeker stap ik in de auto richting Houten. Zo lang heb ik mijn rijbewijs nog niet. Bovendien staat het moment dat ik met onze vorige auto de bocht uitvloog me nog helder voor de geest. Samen met het hete weer genoeg voor mij om het een beetje warm te krijgen. Terwijl ik afkoel met een glas fris vertelt Cobi, getrouwd met Martin op 't Land en moeder van drie, over wat haar bezielt om dit werk voor De Navigators te doen: 'Ik wil mijn ervaring als ex-(fulltime)staflid, psycholoog en als vrouw overbrengen op deze generatie stafleden, zodat zij niet steeds opnieuw het wiel hoeven uit te vinden. Mijn missie is in die zin de breedte van het leven aandragen. In de praktijk betekent dit dat je vaak bezig bent met 'divergeren'. NSV representeert één bepaalde leeftijdsgroep. Ik wil daarom breedte aandragen: vanuit meerdere levensfasen, persoonlijkheden, man/vrouw verhoudingen enzovoort.'

Als voorbeeld noemt ze een gesprek dat ze had met een lid van het landelijk leidersteam van NSV. In dit team hadden ze gepraat over man/vrouw verschillen en daarbij had Cobi uitgelegd dat het nodig is dat je als man en vrouw aan elkaar blijft vragen: 'Wat betekent dit voor jou?' Dit omdat je niet vanuit een ander referentiekader dan jezelf kunt denken. 'Het betreffende teamlid is een krachtige leider. Iemand die sterk een eigen koers volgt en zijn eigen lijn trekt, tenzij tegenspraak hem overtuigt. Van nature zou hij dus niet gauw die vraag stellen, maar toen ik op een gegeven moment de leiding had van een stafmeeting en iets op een bepaalde manier wilde doen, vroeg hij: "Kun je me vertellen wat dat voor jou betekent?" Ik was helemaal geraakt, omdat dat zo niet zijn manier van leven is! Zo kreeg ik de mogelijkheid om iets te delen en hij om iets te verbreden in zijn kijk op de dingen.'

Ervaringen als deze maken dat Cobi enthousiast blijft over haar werk voor NSV. Het is erg belangrijk dat ze ziet dat haar werk effect heeft: 'Als ik dat niet meer zou zien, denk ik niet dat ik er nog mee door zou gaan. Invloed hebben is een belangrijk thema in mijn leven. Ik wil mensen zien die Jezus navolgen op hun unieke wijze - dat is wat ik nastreef.'

'Mijn missie is de breedte van het leven aandragen'

Ten diepste wordt ze daarbij gemotiveerd door een persoonlijke relatie met God. 'Ik ben gereformeerd opgevoed, alleen aan het leven van mijn ouders kon ik niet aflezen wat geloof betekent. Ze vertelden er niet over en ik merkte er niets van. Het was allemaal zo bloedsaai dat ik dacht: als ik zeventien ben ga ik naar Amsterdam en ga ik niet meer naar de kerk. Totdat ik sprak met een echtbaar van De Navigators die mij lieten zien dat het leven met God echt anders is. En ze vroegen aan mij: "Ken jij Jezus persoonlijk?" Dat vind ik zo'n lef, dat je dat aan mij durft te vragen. Ik ben echt iemand die zoiets over me heen heeft van "don't touch me". Dat vind ik ergens ook de kern van het Navigatorwerk, dat mensen persoonlijke vragen aan elkaar durven stellen, waardoor je echt in je hart ergens over moet na gaan denken. Waardoor je geloof persoonlijk wordt. Dat onder andere maakt dat ik dit werk mijn leven lang wil blijven doen.'

Een fantastisch gegeven als je het mij vraagt. Al pratend met Cobi word ik enthousiast over haar aanpak. Ik besluit mijn kans te grijpen en het interview om te buigen naar een coachingsgesprek. Het blijkt dat ze daar echt goed in is. Ze verbreedt mijn horizon en geeft me allerlei nieuwe inzichten over dingen waar ik al tijden mee bezig ben. Ik voel me empowered, als vrouw en als uniek persoon. Even later zit ik weer in de auto. Elk beetje onzekerheid is weg. Met pompende speakers vlieg ik naar huis. ■

Interview en foto: Elze Sietzema-Riemer

Pronto
 Pronto

- Cees de Jonge -

Moedig leven

Weliswaar hebben we de gewoonte mensen als gelovigen of ongelovigen te beschouwen, maar steeds meer besef ik dat eigenlijk iedereen een gelovige is. Niet in God misschien, maar dan wel in iets anders. En dan moet ik niet zozeer letten op wat die ander over geloven beweert, maar meer op wat zijn of haar keuzes bepaalt. Dat laat immers zien wat die ander echt gelooft.

Wim vertelt me dat hij niet meer in de kerk komt, maar nog wel in God gelooft. De kerk, volgens hem, legt alleen maar dingen op. Maar ze houdt zich niet bezig met zijn echte vragen, zo meent hij. Vandaar dat hij er weinig meer mee op heeft. 'Maar je luistert nooit naar wat God te zeggen heeft!', hoor ik opeens Albert opmerken. Albert en Wim kennen elkaar al jaren, maar er is onlangs iets gebeurd in Alberts leven. Van nature is Albert een voorzichtig mens, maar nu overwint hij zijn voorzichtigheid en wil hij zijn oude vriend waarschuwen.

eerlijk dat ook hij zich vooral laat leiden door eigen wijsheid. Maar wat geloof je dan eigenlijk? Albert wil Wim wakker schudden, want – zo zegt hij – hij liet zich vroeger vooral leiden door wat anderen van hem zouden kunnen denken.

Eergisteren stapte Laura op me af. Ze is erg enthousiast over wat er in de groep besproken werd. We wisselden uit over opvoeding en wat de Bijbel erover te zeggen heeft. Haar tienerzoon komt sinds kort met haar mee. Ze leerde een jaar of wat geleden God persoonlijk

hoe God me hielp, me ondersteunde, hoewel ik het wel vernederend vond. Maar ik voelde me bevrijd. Ik wil geloven dat God het kan gebruiken om ook hem te helpen en te bevrijden.'

Op mijn vraag hoe haar ex-man erop reageerde, vertelt ze me dat hij vooral verrast was en enorm begon te blozen. Zij besefte daardoor nog meer hoezeer hij nog gevangen zit in gevoelens van schuld en schaamte. En er is moed voor nodig om dat te overwinnen. Dat heeft alles te maken met wat je eigenlijk gelooft. Laura

'Geloof betekent meer dan alleen maar het bestaan van een hogere macht erkennen'

'Ik heb ook altijd wel in God geloofd', zegt hij, 'maar dat was eerder voor zon- en feestdagen. Tot ze die tumor bij me ontdekten waardoor ik pas goed mijn kwetsbaarheid besefte. Toen heb ik om genezing gesmeekt en God beloofd naar Hem te gaan luisteren. Dagelijks. En dan Wim, ga je anders denken, anders leven!'

Zo ken ik Albert niet. Zo vrij, zo moedig! Wim ook niet, zo te zien. Die is hierdoor wat overrompeld. Hij mompelt dat hij inderdaad nooit in de Bijbel leest. En op mijn vraag wat geloven in God dan voor hem betekent, geeft hij toe dat het inderdaad behoorlijk vrijblijvend is. Nogal makkelijk.

De zonde kwam de wereld binnen, zo lees ik in Genesis, door de keuze van de mens voor kennis van goed en kwaad. In plaats van kennis van God. Wim erkent

kennen, niet lang na haar scheiding. Ze geloofde altijd wel in God, maar dat had weinig met haar dagelijks leven te maken. Totdat ze het faillissement van haar levenswijze moest toegeven, toen haar man en zij uit elkaar gingen.

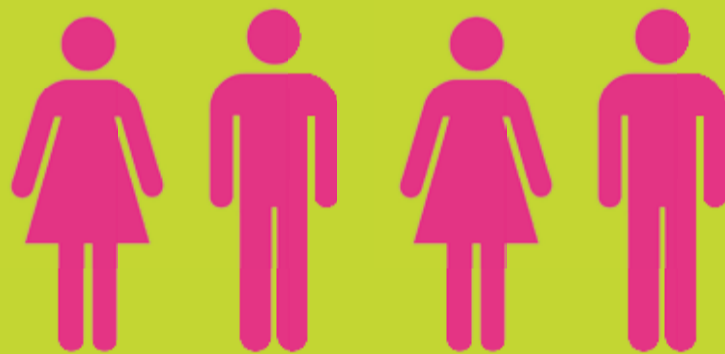
'Maar', zo zegt ze, 'God had mij niet opgegeven. Dat ontdekte ik, toen ik mijzelf aan Hem gewonnen durfde te geven. En onlangs sprak Hij me aan, dat ik aan mijn ex vergeving moest vragen. Immers, ik ben verantwoordelijk voor mijn deel, al ontken ik niet dat ook hij fouten maakte. En dat vereiste moed van me, zo'n gesprek met mijn ex. Maar dat bepaalde mij bij wat ik eigenlijk echt geloof, of durf te geloven. Dus toen mijn ex onze zoon bracht, heb ik hem vergeving gevraagd voor wat ik fout heb gedaan, waar ik tekort schoot en niet heb liefgehad zoals ik dat had moeten doen. En ik ervoer

leerde God kennen, ze leert Hem steeds meer vertrouwen en durft daardoor steeds meer het leven aan.

Albert en Laura kennen elkaar niet, maar beiden leerden God op een veel persoonlijker manier kennen. Geloof betekent voor hen veel meer dan alleen maar het bestaan van een hogere macht erkennen. Ze maakten beiden intussen in hun leven al heel wat mee en leerden hoe onwijs het eigenlijk is je door eigenwijsheid te laten leiden. Hoeveel wijzer het is dagelijks naar God te luisteren en zijn woorden serieus te nemen. Daarvoor is weliswaar soms moed vereist, maar zo leer je God steeds meer vertrouwen. Dan zie je immers dat je geloof geen bijgeloof of illusie is, maar gebaseerd op de waarheid. Dan verandert geloof je leven. Dagelijks! ■

Het Oekraïnehuis:

4 mensen
1 voedselpakket
1 week afzien

oekraïnehuis.nl

Dorcas legt zich niet neer bij de armoede in de wereld, maar komt in actie voor de allerarmsten! **Het Oekraïnehuis** staat van 31 oktober tot en met 5 november in Dordrecht, om aandacht te vragen voor honger in de wereld. **Mis het niet!**

Er is een spetterend weekprogramma met op 5 november een afsluitend **benefietconcert** met rapper Stephan Mul en worship-band LEV.

Meer informatie vind je op www.oekraïnehuis.nl.

'Je keuzes laten zien wat je echt gelooft'

Micha tip

Micha schrijft in Micha 6:8: '... Weet wat de Heer van je wil, niets anders dan recht te doen ...' In Raster willen we n.a.v. de Michacampagne elke keer een michatip plaatsen. Heeft u een goede michatip, mail ons: raster@navigator.nl

De winter komt er aan en velen van ons vullen rond deze tijd hun wintergarderobe aan. Wist je dat veel van onze kleding wordt gemaakt onder zeer slechte arbeidsomstandigheden en/of met kinderarbeid? De arbeiders maken lange werkdagen onder onveilige omstandigheden? Wist je dat er vaak producten en/of productiemethodes gebruikt worden die milieuvriendelijk zijn? Dit kan anders. Er is eerlijke kleding te koop waarbij de arbeiders onder betere omstandigheden werken, een eerlijk salaris krijgen en waarbij de productie minder milieuvriendelijk is.

Misschien een tip voor die nieuwe wintergarderobe? Meer informatie: <http://www.cvninternationaal.nl/eerlijke-kleding> of google op eerlijke kleding. ■

tekstafette

Wat is jouw favoriete bijbeltekst en waarom?

Deze keer **Rinus Baljeu**, zendeling voor De Navigators in Zweden.

Een van de kernachtige bijbelwoorden, die mij al meer dan 30 jaar bezieling schenkt, is 'Ik werk, en wie zal het keren?'. Het is te vinden in het Jesajagedeelte waar troost en bevrijding aangezegd worden (43:13), midden in het gedeelte dat het opschrift 'een weg door de woestijn' gekregen heeft.

Ik kreeg het te horen toen ik worstelde met de vraag naar Zweden te verhuizen om het werk van het evangelie te doen. Wat kon ik bijdragen in deze seculaire woestijn? Deze vraag kreeg geen kans me te verlammen, want God keerde de rollen om. Een werkende God kan immers niet tegengehouden worden. Sindsdien is deze gedachte een bron van creatieve kracht geworden. Als ik ervaar dat God niet werkt, kijk ik waarschijnlijk de verkeerde kant op. Het helpt me steeds weer te zoeken naar nieuwe invalshoeken en onverwachte ontwikkelingen. Het dringt me mijn eigen ervaringshorizon te verruimen. Het leidt mijn gebed weg van mijn behoefte aan resultaat naar een verlangen om God en zijn werk te kunnen zien. ■

Persoonlijk

Geboren

• op 10 juni Frederique, dochter van Wendelien en Rikkert van Rhee

colofon

RASTER - Informatieblad van De Navigators. Verschijnt 6 keer per jaar en wordt op aanvraag gratis toegezonden. ISSN 1384-3087

Redactie:

Rob Barzilay (hoofdredacteur)
Marieke Boersma-Lensen
(eindredactie en secretariaat)

Medewerkers:

Johan den Besten, Niels van Donselaar, Cees de Jonge, Gerard Niezen, Mariëlle Omony-Miedema, Sjoerd Post, Elze Sietzema-Riemer, Margriet Terlouw, Jeanette Vos

De Navigators

Postbus 18,
3970 AA Driebergen
Tel. (0343) 52 01 04
Fax (0343) 51 36 07
raster@navigator.nl
www.navigator.nl

Adreswijzigingen:

adres@navigator.nl

Giften:

Bankrekeningen 29340 of 38.52.06.720

De belastingdienst heeft De Navigators aangewezen als ANBI en daarmee zijn uw giften aan ons aftrekbaar.

Vormgeving:

Vermaas & Koning, Driebergen

Druk: Flevodruk, Harlingen

Advertenties:

Friesch Dagblad, Theo Wijbenga, Postbus 412, 8901 BE Leeuwarden. Tel. 058 298 76 56; mobiel: 06 133 23 578; e-mail: twijbenga@frieschdagblad.nl
De redactie is niet aansprakelijk voor de inhoud van advertenties en aanbiedingen in Raster.

Overname van artikelen en/of illustraties is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Een goed moment voor een wijntje!

NSV en LEF gaan voor kwaliteit

'Heb je het al gehoord? Ze wordt binnenkort gedoopt!' Mijn oren klapperen als ik dit hoor. Vorig jaar was ik nog haar kringleider bij een Navigators studentenvereniging.

Ze was er actief binnen commissies en kwam trouw naar elke kring. Maar zich christen noemen, dat kon ze niet. Als tijdens kring de Bijbel open ging, werd zij juist stil. Regelmatig bekwam mij het gevoel van machteloosheid, maar wat kun je nog meer ...?

Blijven delen wat je met God meemaakt, blijven bidden om een ontmoeting met de heilige Geest, en het verder in zijn handen leggen en hopen op een wonder ... Dan verschijnt er een mailtje van haar persoonlijk. Uit Zuid-Afrika waar ze nu stage loopt. Ze vertelt dat het christelijke geloof kort geleden waarheid voor haar werd en bedankt mij voor het geduld in het afgelopen jaar. Zo maar een voorbeeld van mooie dingen die er binnen NSV, maar ook binnen LEF gebeuren. En dat is waar het om gaat, met jonge mensen optrekken en laten zien wie God (voor hen) is. Dit werk verdient alle support, want het gaat ook om de toekomst van ons land. En daar kunt u aan meewerken.

Steun op ludieke wijze het jongeren- en studentenwerk van LEF en NSV door via De Navigators een wijntje te bestellen. Wat we aanbieden is een Franse topwijn (rood, wit en rosé). Gebruik de bij deze Raster bijgevoegde machtigingskaart of ga naar www.navigator.nl om te bestellen. U kunt per drie flessen (of een veelvoud daarvan) bestellen. Naast een persoonlijke bestelling kunt u ook voor geschenkpakketten voor uw zakelijke relaties bij ons terecht. Dus hebt u een bedrijf of organisatie, vraag dan de folder aan via wijn@navigator.nl of bel: 06-40595120 (Djurre Verschoor). ■

'Het geloof werd waarheid voor haar ...'

Agenda

Navigators stilteactiviteiten

• **Stilteweekenden voor mannen:**
2011: 2-4 december, (Abdij Sion, voor diegenen die al vaker zijn geweest), kosten: 100 euro.
2012: 2-4 maart (Abdij Sion). Thema: Stil worden voor God en luisteren naar zijn stem. Kosten: 120 euro.
Info en aanmelding: Ed Haagsman, 0348-432239, email: ed@haagsman.com. Zie ook www.navigator.nl/watdoenwe

• **Stilteweekend voor vrouwen:**
2011: 9-11 december (Arnold Janssen Klooster in Wahlwiller, Limburg)
2012: 4-6 mei (Arnold Janssen Klooster in Wahlwiller, Limburg)
Kosten: 140 euro.
Info en aanmelding via www.navigator.nl/watdoenwe

Gebedsretraite

Van 25-27 november is er een Gebedsretraite in Buitencentrum De Stoppelberg te Beekbergen. Info en aanmelding: fam. Josiasse, tel. 0118-625135, aj@geschiere-josiasse.nl of www.biddeniseenweg.nl onder agenda.

Skikampen (zie ook www.navigator.nl/watdoenwe)

1. **St Johann im Pangau in Oostenrijk**, 18-24 febr, info en aanmelding: Pieter Boomsma, 06-41812044 of e-mail p.f.boomsma@online.nl
2. **Les Sept Laux, Champfleuri**, 18-25 febr, info en aanmelding: Ad en Jannie Woudenberg, Tel.: 0181-417015, e-mail: Awoudenberg@cs.com. Zie ook www.champfleur.nl
3. **Hopfgarten, Oostenrijk**, 25 febr-4 mrt, info en aanmelding: G. Bonnema Tel.: 035-6214981, e-mail: g.bonnema@chello.nl

terras

>vervolg van pagina 1

'Christelijke studentenverenigingen groeien uit hun jasjes'

Ook bereikten we de regionale krant. De Stentor die in Oost-Nederland verschijnt plaatste op 22 augustus een artikel onder de titel 'Christelijke clubs populair onder studenten'. In dit artikel wordt ingegaan op de groei van de NSV: 'Vooral de interkerkelijke verenigingen van de Navigators Studentenvereniging Nederland (NSV) doen het goed. Zij zijn de afgelopen tien jaar verviervoudigd van 600 naar 3.000 leden in twaalf verschillende steden'. Als verklaring wordt gegeven dat waarschijnlijk de grootse kracht van de Navigators de combinatie van Bijbel en bier is. Voor wie geïnteresseerd is in het artikel: <http://www.destentor.nl/nieuws/algemeen/binnenland/9332728/Christelijke-clubs-populair-onder-studenten.ece>

Nieuwe site voor katholieke studenten online

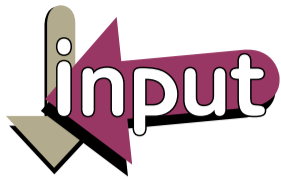
Met de nieuwe website RKstudent.nl wil Katholieke Studenten Utrecht (KSU) een hulpmiddel zijn voor initiatieven en groepen die zich richten op katholieke studenten. De werkgroep is ontstaan doordat een aantal RKstudenten die actief waren binnen De Navigators contact hebben gezocht met het Rooms Katholieke jongerenwerk en de KSU. Uit deze eerste contacten is een vertrouwde samenwerking ontstaan. De werkgroep wil katholieke studenten stimuleren om tijdens hun studie hun katholiek geloof verder te verdiepen en te ontwikkelen door ze aan te moedigen om te participeren in groepen waar dit gestimuleerd wordt.

Deel bestuur NSU

Een nieuwe structuur
NSUtrecht werkt dit seizoen in een nieuwe structuur. De kringhuizen zijn ingeruild voor 22 kleinere disputen met elk een eigen identiteit, waar de leden voor kunnen kiezen. Op deze manier kunnen ze hun ideeën gemakkelijker uitvoeren binnen hun eigen dispuut. Sommige disputen als Aurelius Kokomo storten zich in het studentikoze leven om met vrienden in gesprek te gaan over de betekenis van het geloof, Willibrord gaat zich inzetten voor de Alphacursus, Mama Jako (Swahili voor 'je moeder') wil een thuis bieden aan internationale studenten en Fred richt zich op kunst. Fadila ziet een match met het asielzoekerscentrum in Utrecht, waar ze mee gaan helpen bij clubs voor mooie meiden, stoere jongens en schattige kinderen. ■

> *vervolg van pagina 1 - Hoe ik de Bijbel lees*

Het verhaal en het gesprek zijn twee onafscheidelijke partners voor ons aandeel in het meebouwen van het Koninkrijk. Het bijbels verhaal gaat over de nog niet afgeronde schepping. God zag dat het begin goed was. Door het voortgaande gesprek tussen de Schepper en ons, de geschapenen, is

geven. Waarom worden we soms meer getroffen door een levensverhaal, of het nu verteld, geschreven of verfilmd is, dan door de Bijbel? Is het niet hierom, dat elke levenservaring en -inzicht om specifieke toepassingen

een gesprek. Dat is zo creatief als het maar zijn kan. Maar dan mogen we niet geblokkeerd worden door een bevroren interpretatiekader dat geconditioneerd is door en ingeraamd in een andere werkelijkheid en tijd. En daar-

'Waarom worden we soms meer getroffen door een levensverhaal, dan door de Bijbel?'

het de bedoeling verder te bouwen. Dat is het spannende en opwindende van bijbellezen. Het verhaal is niet afgelopen met de Bijbel. Daarom is ook elk verhaal in zekere zin een met opzet beperkt verhaal. Het is een aanzet voor alle tijden en culturen, bedoeld om onze creatieve energie te stimuleren, niet te doden. Het gesprek dient om in de specifieke situatie uiting daaraan te

vraagt? Het vraagt om het gesprek met jou, met mij, met onze grenzen, met onze ervaring van eenzaamheid, met onze mislukkingen en geslaagde ambities, met onze relationele buitelingen, met onze dromen en frustraties.

Daarom kunnen we met rode wangen de aloude verhalen lezen. Mijn leven ontmoet het verhaal en er ontstaat

om niets vernieuwends meer voortbrengt. Waar het boek een wetboek geworden is, waar het verhaal verstarde is, waar de uitlegging in handen gegeven is van een traditie of leer, die daarna de macht overneemt van de Geest van Christus. Dan wordt de Bijbel gebruikt om ons tot ondergeschikten te maken in plaats van tot medescheppers. ■

kort m Nieren

Margriet Terlouw-Steenbeek

'Mooie preek dominee, u hebt David echt dichtbij gebracht, maar u hebt één vers overgeslagen.' Ik stond bij de uitgang van de kerk handen te schudden. Voldaan omdat de preek over Psalm 16 voor mijn gevoel geslaagd was. De opmerking van de oudere dame zette me op mijn nummer. Ik wist welk vers ze bedoelde. 'Het zijn de nieren zeker?' Ze knikte: 'Zelfs bij nacht onderwijzen mij mijn nieren, wat moet je daar nu mee?'

Ik had de nieren niet genoemd vanwege tijdgebrek. De preek was al lang genoeg. Maar toen ik naar huis reed gingen ze me intrigeren. 'De nieren zuiveren het bloed', las ik op internet. Psalm 16 gaat niet over

bloed maar over de raad van God: 'Ik prijs de Heer die mij raad heeft gegeven.'

'U wijst mij de weg naar het leven', eindigt David. Om die reden schreef hij Psalm 16. Om God te danken voor zijn geweldige raadgevingen. En hij gebruikt de werking van de nier als een beeldspraak voor Gods manier van raadgeven. Onze nieren doen - dag en nacht - binnen in ons hun zuiverende werk. Precies zo gaat het met Gods raad: van binnen, door zijn Geest, werkt die zuiverende raad. Een raad die nooit ophoudt. Zelfs als wij slapen - ons niet bewust zijn van Hem - werkt Hij in ons (onderbewuste). Wat een geweldige manier! ■

(Advertentie)

Zorgverzekering voor de Navigators

De Principe Polis

De Navigators hebben al jarenlang een groepskorting voor een studentenpolis bij DVZ.

Stap over per 1 januari en ontvang:

- eenmalig € 75,- premie retour!
- 10% korting op de basisverzekering
- 15% korting op de aanvullende verzekeringen
- 10% korting op de doorlopende reisverzekering
- een verantwoorde zorgverzekering
- aantoonbaar de beste service

Jouw keuze levert nog meer voordeel op:

Per afgesloten polis doneert DVZ een bedrag aan de NSV en de plaatselijke studentenvereniging.

Meer informatie vind je op www.dvz.nl

NAVIGATOR BOEKEN
 BOEKEN DIE LEVENS VERANDEREN
 Navigator Boeken geeft al vele jaren opbouwende en verantwoorde boeken uit. Jij kunt daarin een bijdrage leveren! Word daarom nu sponsor van het **boekenpromotiefonds** en profiteer van de voordelen.
 Informeer bij:
info@navigatorboeken.nl
www.navigatorboeken.nl

ASSCHEMAN
 deVerhuizers.nl
 Oostpolderweg 9 - 2741 MD Waddinxveen
 Tel.: (0182) 61 87 08 - Fax: (0182) 61 64 36
www.deverhuizers.nl - info@deverhuizers.nl

CAMPING VAL D'OR
 Enscherange, Luxemburg
 ♥ Gezellige familiecamping, ANWB-erkend
 ♥ Huisjes, chalets, stacaravans, kampeerplaatsen
 ♥ Trekkershutten, ook voor 'n weekend weg
 Fred & Karin van Donk - Tel. 00-352.920691
www.valdor.lu

SOLCON
 Internet - Telefonie - Televisie
 Postbus 127 8250 AC Dronten
 TEL. 088 0032222 | FAX 088 0032223
 MAIL info@solcon.nl | INTERNET www.solcon.nl

Ondernemers die Raster sponsoren